

Ποια νοσήματα σταματούν την ανάπτυξη αντισωμάτων από τα εμβόλια

Πηγή: ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Σελ.: 8-9 Ημερομηνία έκδοσης: 17-06-2021
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 474.46 cm² Κυκλοφορία: 0
Θέματα: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ποια νοσήματα σταματούν την ανάπτυξη αντισωμάτων από τα εμβόλια

Έρευνα του ΕΚΠΑ για την ταχύτητα και αντοχή των αντισωμάτων

Η Θεραπευτική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, από την αρχή των εμβολιασμών του Ελληνικού πληθυσμού, ξεκίνησε εκτενή προοπτική μελέτη καταγραφής της ανοσολογικής απόκρισης στον εμβολιασμό έναντι του SARS-CoV-2 σε υγιείς λήπτες αλλά και ασθενείς με αιματολογικές κακοήθειες ή καρκίνο υπό διάφορες θεραπείες.

Συγκεκριμένα, σκοπός της προοπτικής μελέτης (NCT04743388) που πραγματοποιούνται στο νοσοκομείο «Αλεξάνδρα» είναι η εκτίμηση της κινητικής των αντισωμάτων έναντι του RBD της πρωτεΐνης Spike (S-RBD) και των εξουδετερωτικών αντισωμάτων (NAbs) έναντι του ιού SARS-CoV-2 σε υγειονομικούς, σε ηλικιωμένους άνω των

80 ετών, και σε ασθενείς με νεοπλασματικές παθήσεις μετά τον εμβολιασμό τους με το εμβόλιο mRNA BNT162b2 (Comirnaty™) της Pfizer.

Τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα, που έχουν δημοσιευτεί σε έγκριτα διεθνή περιοδικά, συνοψίζουν οι Καθηγητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ευάγγελος Τέρπος, Ιωάννης Τρουγκάκος και Θάνας Δημόπουλος (Πρύτανης ΕΚΠΑ).

Οι ηλικιωμένοι άνω των 80 ετών εμφάνισαν τους χαμηλότερους τίτλους αντισωμάτων συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες. Επιπλέον, οι ηλικιωμένες γυναίκες είχαν υψηλότερο τίτλο αντισωμάτων την D22 και D50 συγκριτικά με τους ηλικιωμένους άνδρες. Γε-

νικά, όλοι οι υγειονομικοί (25-70 ετών) και το 90% των ηλικιωμένων άνω των 80 ετών, την ημέρα 50, είχαν εξουδετερωτικά αντισώματα σε πολύ υψηλούς τίτλους. Το αποτέλεσμα αυτό δηλώνει την υψηλή αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού και δείχνει ότι οι υγιείς συμπολίτες μας δεν χρειάζεται να κάνουν εξετάσεις αντισωμάτων, καθώς η πιθανότητα να μην έχουν αναπτύξει υψηλούς τίτλους είναι σχεδόν μηδενική.

Η έγκαιρη, βάσει των διαθέσιμων μελετών, δεύτερη δόση του εμβολίου είναι απαραίτητη για όλες τις ηλικιακές ομάδες, αλλά κυρίως για τους πιο ηλικιωμένους συμπολίτες μας. Το επίπεδο παραγωγής αντισωμάτων έναντι του ιού φαίνεται να είναι, ανεξαρτήτως ηλικια-

κής ομάδας, πιο υψηλό στις γυναίκες και μειώνεται όσο αυξάνεται η ηλικία.

Οι υγειονομικοί που είχαν αντισώματα έναντι του ιού την ημέρα 1 (n=31), δηλαδή είχαν εκτεθεί στον ιό, με την πρώτη δόση του εμβολίου όλοι ανέπτυξαν εξουδετερωτικά αντισώματα ήδη την ημέρα 8 και διατήρησαν πολύ υψηλές τιμές (>90%) πριν τη δεύτερη δόση. Άρα όσοι έχουν αντισώματα την ημέρα 1, χρειάζονται μια μόνο δόση του εμβολίου για να πετύχουν υψηλούς τίτλους εξουδετερωτικών αντισωμάτων. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι αν κάνουν τη δεύτερη δόση του εμβολίου, όπως όλοι οι υγειονομικοί στη μελέτη μας, θα έχουν το οποιοδήποτε πρόβλημα. Καταλείπουν από τους υγειονομικούς με αντισώ-

ματα την ημέρα 1, δεν είχε κάποια παρενέργεια από τις δυο δόσεις του εμβολίου.

Μετά από πρόσφατη ανάλυση των αντισωμάτων 3 μήνες μετά τη δεύτερη δόση του εμβολίου διαπιστώθηκε μικρή μείωση του τίτλου των αντισωμάτων αλλά το 95% των υγειονομικών εξακολουθεί να έχει προστατευτικούς τίτλους εξουδετερωτικών αντισωμάτων.

Ποιοι δεν αναπτύσσουν αντισώματα σε ισχυρά ποσοστά

Παράλληλα πραγματοποιείται μελέτη σε ασθενείς με αιματολογικές κακοήθειες, όπως πολλαπλούν μυέλωμα (n=276), λεμφώματα (n=170), χρόνια

λεμφοκυτταρική λευχαιμία (n=106) και συστηματική αμυλοειδωση (n=86). Τα αποτελέσματά μας δείχνουν ότι το 40% των ασθενών με τα παραπάνω νοσήματα δεν αναπτύσσουν εξουδετερωτικά αντισώματα. Τα νοσήματα αυτά, από τη φύση τους, συνοδεύονται από σοβαρή ανοσοκαταστολή, ενώ και οι θεραπείες που χορηγούνται επηρεάζουν σημαντικά την χημική ανοσολογική ανταπόκριση, δηλαδή την παραγωγή αντισωμάτων. Ιδιαίτερα, αυτοί που λαμβάνουν θεραπεία με μονοκλωνικά αντισώματα που στοχεύουν το CD20, το CD38 και το BCMA, αναπτύσσουν εξουδετερωτικά αντισώματα μετά τον εμβολιασμό σε μικρά ποσοστά (κάτω του 20%).

Το ερώτημα είναι ποια θα είναι η αν-

τιμετώπιση αυτών των ασθενών που δεν αναπτύσσουν αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2. Δεν γνωρίζουμε αν μια πιθανή τρίτη δόση του ίδιου ή άλλου εμβολίου θα ήταν αποτελεσματική. Μελέτες για την προληπτική χορήγηση μονοκλωνικών αντισωμάτων έναντι του ιού, κάθε μήνα, είναι σε εξέλιξη με στόχο την προφύλαξη αυτών των ασθενών.

Τέλος, αν κρίνουμε από τα αποτελέσματα σε Έλληνες ασθενείς που νόσησαν από COVID-19, και το 75% διατήρησε τα εξουδετερωτικά αντισώματα τουλάχιστον 8 μήνες μετά το πρώτο

σύμπτωμα, είναι πολύ πιθανό τα αντισώματα από τον εμβολιασμό θα κρατήσουν για τουλάχιστον ένα έτος. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι οι εμβολιασθέντες αναπτύσσουν τίτλους εξουδετερωτικών αντισωμάτων πολύ υψηλότερους ακόμη και από όσους νόσησαν από COVID-19 και χρειάστηκαν νοσηλεία.

Η μελέτη της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ θα συνεχιστεί με τη μελέτη όλων των εμβολίων και την αποτελεσματικότητά τους μέχρι και 18 μήνες μετά τη πρώτη δόση τους.